

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Pardubicích rozhodl předsedkyní senátu Mgr. Leonou Poplerovou jako samosoudkyní ve věci žalobce **ORACLIO s.r.o.**, se sídlem Praha 10, Chudenická 1059/30, IČ: 27164632, zast. JUDr. Janem Malým, advokátem se sídlem v Praze, Sokolovská 49/5, proti žalovanému **XXX**, nar. XXX, bytem XXX, zast. Mgr. Karlem Benešem, advokátem se sídlem v Hradci Králové, Karla IV. 430, **o zaplacení 54.415,- Kč s přísl.**

t a k t o :

- I. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci částku 54.415,- Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % p.a od 1.4.2014 do zaplacení, do tří dnů od právní moci tohoto výroku rozsudku**
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci na nákladech řízení částku 35.755,- Kč, do tří dnů od právní moci tohoto výroku rozsudku, k rukám právního zástupce žalobce JUDr. Jana Malého.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou doručenou podepsanému soudu dne 13.2.2015 domáhal po žalovaném zaplacení částky 54.415, Kč z titulu způsobeného schodku. Tvrdil, že žalovaný byl zaměstnancem žalobce od 15.4.2012, měl hmotnou odpovědnost za svěřené hodnoty. Dne 14.3.2014, když předával žalovaný denní tržbu žalobci, bylo zjištěno, že tato částka je nepřiměřeně nízká, byla tedy dne 17.3.2014 provedena inventura, při které byl zjištěn účetní schodek ve výši 67.938,- Kč, tento žalovaný uznal písemně dne 17.3.2014 a zavázal se jej uhradit do 31.3.2014. Zjištěný schodek byl ponížen o částku 3.800,- Kč a dále o mzdu za březen 2014 ve výši 9.723,- Kč, kterou si žalovaný nepřevzal. Proto žalobce požadoval zaplacení částky pouze 54.415,- Kč s příslušenstvím.

Žalovaný s žalobou nesouhlasil, tvrdil, že uznání dluhu podepsal pod pohrůzkou, že bude věc oznámena na policii a bude okamžitě propuštěn, jednal tedy pod nátlakem a uznání nebylo projevem pravé a svobodné vůle. Dluh nebyl nikdy řádně vyčíslen a nebyla provedena nezbytná inventura. Oběh hotovostních prostředků na provozovně byl s ohledem na střídání směn zcela nekontrolovatelný, předávání se neprovádělo písemnou formou a žalovaný nemohl v rámci své pracovní činnosti případnému schodku zabránit.

Podle § 4 zák. práce pracovněprávní vztahy se řídí tímto zákonem; nelze-li použít tento zákon, řídí se občanským zákoníkem, a to vždy v souladu se základními zásadami pracovněprávních vztahů.

Podle § 263 odst. 2 zák. práce uzavřel-li zaměstnanec se zaměstnavatelem dohodu o způsobu náhrady škody, je její součástí výše náhrady škody požadované zaměstnavatelem, jestliže svoji povinnost nahradit škodu zaměstnanec uznal. Dohoda podle věty první musí být uzavřena písemně.

Podle § 2053 občanského zákoníku uzná-li někdo svůj dluh co do důvodu i výše prohlášením učiněným v písemné formě, má se za to, že dluh v rozsahu uznání v době uznání trvá.

Po provedeném řízení soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná a to na základě následujících skutkových zjištění:

Z pracovní smlouvy ze dne 15.4.2012 bylo zjištěno, že žalovaný od tohoto data byl v pracovním poměru u žalobce jako XXX a mzdové podmínky byly sjednány částkou 9.800,- Kč měsíčně. Touto pracovní smlouvou přijal i hmotnou odpovědnost za svěřené hodnoty dle inventurního soupisu a hotovost, převzal i odpovědnost za schodek, který bude zjištěn inventarizací a porovnáním s účetní zásobou, pokud neprokáže, že schodek nezavinil.

Z listiny nazvané uznání dluhu datované 17.3.2014, která je podepsaná jak věřitelem tak dlužníkem, bylo zjištěno, že dlužník XXX uznává částku 67.938,- Kč co do důvodu i výše jako dluh vůči věřiteli ORACLIO s.r.o., který vznikl neodevzdáním tržby zaměstnavateli dne 14.3.2014. Podepsaný se zavázal uhradit dluh v plné výši do 31.3.2014 s tím, že dluh plně uznává.

Dopisem z 3.4.2014 sdělil žalovaný žalobci, že uznání dluhu ze 17.3.2014 považuje za neplatné, neboť byl k jeho podepsání přinucen, podepsal ho pod nátlakem a dezorientovaný, rozporoval termín úhrady dluhu, předpokládal, že dlužná částka se později dojasní, bylo mu vyhrožováno policií nebo řešením „jinak“, a to ze strany XXX. Dne 13.4.2014 odevzdal tržbu minimálně ve výši 73.533,- Kč, ale současně tvrdil, že je pravda, že peníze nad tuto částku chyběly. Částka uvedená v uznání 67.938,- Neodpovídá skutečnosti, neboť je v ní započtena i částka 3.800,- Kč, s kterou neměl nic společného. Současně pak tato částka uvedená v uznání obsahuje i jeho mzdu a náhrady ve výši 19.215,- Kč, což mělo být odečteno. Přes pochybnosti o správnosti výše dluhu má zato, že jeho závazek nemůže být vyšší jak 44.923,- Kč. Sám cítí odpovědnost za chybějící peníze, i když je nezczizil. Je bez zaměstnání a podpory, nemůže dluh splácet, ani si nic půjčit. Jakmile si najde zaměstnání, začne dluh splácet, první splátku učiní v červnu 2014 a žádá o sdělení čísla účtu.

Z výplatního lístku za březen 2014 bylo zjištěno, že je žalovanému vykázáno v tomto měsíci čerpání dovolené od 3.3. do 31.3.2014 a k výplatě je připravena čistá mzda 9.723,- Kč.

Ze mzdového listu žalovaného za rok 2014 bylo zjištěno, že v měsíci březnu neodpracoval žádné hodiny, pouze čerpal dovolenou v rozsahu 157,5 hodin a náhradu za nevyčerpanou dovolenou za 18,75 hodin. K výplatě byla částka 9.723,- Kč.

Z výslechu svědka XXX, zaměstnance žalobce, bylo zjištěno, že se na provozovně střídají dvě směny, které si fyzicky předávají peníze, nic si nepodepisují, vždy se předává částka 50.000,- Kč, která je na výplatu výher z automatů, a do této částky se vždy peníze z automatů dovybírají. Svědek každé pondělí převezme tržby z automatů, zapíše to do sešitu, do pátku pak vybíral tržby z automatů žalovaný, dorovnává do této částky peníze obsluze baru a zbývající část mu na konci týdne odevzdá. Na automatech se dělá vyúčtování měsíčně podle elektronických počítačů. Inventura na baru se dělá jednou týdně, kolik peněz má být v kasírtašce se zjistí až při této inventuře. Pokud jde o tento dluh, tak mu sám žalovaný sdělil, že mu chybí peníze, takže se udělala inventura na automatech, na baru, celou tuto částku si účastníci odsouhlasili a chtěl po žalovaném, aby manko uhradil. Předtím mu žalovaný sdělil, že je to jeho dluh a sám sdělil, kolik dluží. Poté se s žalovaným dohodl, že toto sepíše, na internetu si našel uznání dluhu a asi za dva až tři dny mu listinu předložil v provozovně u baru, což podepsal, byl pokorný, věděl, že udělal chybu a dohodli se, že dluh zaplatí do konce měsíce. Když byl dluh zjištěn, odebral žalovanému klíče od automatů, řekl mu, že bude propuštěn, ale pokud uhradí dlužnou částku, pak ukončí pracovní poměr dohodou a nepropustí ho na paragraf. Protože podepsal uznání dluhu, žádný zápis z inventury nedělali. Pracoval zde ještě asi týden, pak přestal chodit do práce, vyzýval ho, aby si přišel pro výplatu, ale to neučinil. Do trezoru v provozovně ukládá peníze vedoucí a přístup do něj má svědek. Inventuru prováděl svědek zaměstnankyně paní XXX a žalovaný. Firma provozující automaty mu zaslala přesná čísla ohledně každého z automatů, tedy kolik bylo vhozeno, kolik bylo vyplaceno a pak se zjistili, jaká částka tam chybí.

Z výpovědi svědkyně XXX, zaměstnankyně žalobce, bylo zjištěno, že pracovala společně s žalovaným, nemá hmotnou odpovědnost, na každé směně pracuje jeden člověk, provozní jí předává peníze na automaty 50.000,- Kč, po vyplacení výher tuto částku zapíše do sešitu, který si vede, a provozní vždy podle toho doplní peníze do stavu 50.000,- Kč. Sešit se předává provozní, která ho pak skartuje. Na baru se začíná každý den s 2.000,- Kč a co je nad 2.000,- Kč se předává provoznímu s zapisuje do provozního sešitu, jednou týdně se dělá inventura, počítají se zásoby na baru, tržba. Poslední rok vychází inventura do koruny, předtím to nevycházelo, vždy byla inventura v mínusu. Co chybělo, zaplatili všichni. Pokud jde o předmětný dluh, tak ve čtvrtek ve 21.30 jí volal žalovaný, čekal na ní před domem v autě, říkal, jí že mu chybí peníze v baru a že neví, kde jsou. Svědkyně mu radila, aby si někde půjčil peníze, ale žalovaný jí odpověděl, že už si nemá od koho půjčit, a že se musí panu XXX přiznat. Druhý den byl v práci pan XXX a chybějící peníze se řešily, udělala se inventura, žalovaný se s panem XXX dohodl, že dluh zaplatí, bavili se spolu u baru, po svědkyni nikdo nechtěl dluh zaplatit.

Z výpovědi žalovaného bylo zjištěno, že inventura se dělá pravidelně v pátek, již během týdne měl pocit, že mu peníze neseďí, pan XXX volal na centrálu, kde mu sdělili finální stav automat a zjistilo se tak, kolik tam chybí, řekl mu, že to bude muset zaplati, pak odjel a sešli se spolu až 17.3. ve skladu, dal mu podepsat dlužní úpis. Žalovaný namítal, že se mu částka nezdá a na to mu pan XXX sdělil, že půjde na policii a dá mu do výpovědi paragraf a bude mít problém sehnat práci. Když sám uváděl na policii částku 44.000,- Kč, pak to bylo po odečtení mzdy a dovolené, která měla být kolem 19.000,- Kč. Popřel, že by večer hovořil se svědkyní XXX o chybějících penězích. Směny si předávaly klíče od baru, nic se nekontroloval, nice se nepodepisovali, žádný sešit se nevedl, částka přesahující 2.000,- Kč se

dávala do trezoru pro obsluhu, do trezoru se dávaly peníze z tržeb na zaplacení zboží, na výplatu automatů, pak byl ještě jeden trezor pro vedoucího provozu a majitele, a tam se dával větší obnos peněz, stahovaly se tak peníze z oběhu. Po zjištění dluhu předal klíče, veškerou dokumentaci, přijela nová provozní a k žádosti pana XXX zde ještě do konce měsíce pracoval jako XXX, protože nikoho za něj neměl. Až potom dostal výpověď. Žalovaný sám nepožadoval evidenci a oběh finančních prostředků za dostatečnou, mluvil o tom s panem XXX, ale on to jinak nechtěl kvůli nepřetržitému provozu. U poslední inventury se žádný zápis neprováděl, inventuře byl žalovaný přítomen. Zaměstnanci dostávali peníze na konci měsíce z tržeb, nic nepodepisovali, byla jen jakási sjetina se seznamem lidí a u toho byla uvedena částka. Fakticky dostávali zaplaceno více, než zde bylo uvedeno.

Z usnesení Okresního státního zastupitelství v Pardubicích ze dne 23.5.2014 sp. zn. 1 ZK 282/2014 bylo zjištěno, že věc týkající se podezření ze spáchání přečinu zpronevěry dle § 206 odst. 1,3 trestního zákoníku, kterého se měl dopustit XXX v době od 10.3.2014 do 14.3.2014 jako odpovědná osoba s hmotnou odpovědností za svěřené hodnoty a finanční hotovost ve XXX tím, že si присвоjí z tržeb baru a výherních automatů finanční hotovost, čímž způsobil škodu poškozené společnosti ORACLIO s.r.o., byla odložena, neboť nejde o podezření z trestného činu. Z odůvodnění tohoto usnesení bylo zjištěno, že při předávání směn se předávala i hotovost 50.000,- Kč na vyplácení výher z automatů a kasírtaška s tržbou za směnu, která se ale nepřeočítávala. Zboží na baru se také každý den nepočítalo, tržba se počítala za 24 hodin a hotovost vyšší než 2.000,- Kč se ukládala do trezoru s lístečkem, kde byla uvedena částka a datum. Do trezoru měli přístup všichni a každý den si tržbu přebíral provozní pan XXX, který ji někam ukládal, každý pátek dělal inventuru, včetně zboží a v pondělí předával peníze panu XXX. Dne 14.3.2014 sdělil podezřelý, že mu chybí dost peněz, uvedl, že tyto chybí už od prosince, ale něco již dorovnal, po provedení inventury a přesném vyúčtování automatů se dostali na částku 67.938,- Kč. Při šetření policie požadovala, aby poškozená společnost doložila písemné podklady k inventuře, což se však nestalo, nebyly předloženy žádné písemné podklady potvrzující předávání hotovosti v provozovně mezi jednotlivými směny.

Tato skutková zjištění jsou základem pro následující právní závěr soudu:

Žalovaný byl v pracovním poměru u žalobce, měl uzavřenou dohodu o hmotné odpovědnosti za svěřené hodnoty a dne 14.3.2014 bylo zjištěno, že žalovaný, jehož povinností bylo zaměstnavateli předávat tržby vždy za určité období, tyto tržby neodevzdal v plné výši. Dne 17.3.2014, tedy minimálně za další tři dny, žalovaný podepsal uznání dluhu na částku 67.938,- Kč. Tyto skutečnosti byly prokázány pracovní smlouvou, listinou o uznání dluhu a výpovědí samotného žalovaného i všech slyšených svědků. Spornou otázkou v řízení zůstalo, zda uznání dluhu je či není platným právním úkonem, a pokud by platným úkonem nebylo, pak jakým způsobem došlo ke vzniku schodku, v jaké výši a zda za něj odpovídá žalovaný. Soud listinu nazvanou uznání dluhu posoudil podle obsahu a dospěl k závěru, že nejde o dohodu dle § 263 odst. 2 zák. práce, není z této dohody zřejmý žádný projev vůle zaměstnavatele a pokud je tato listina opatřena razítkem a podpisem za zaměstnavatele, pak z tohoto nelze zjistit, zda toto razítko a podpis je zde z důvodu, že takovouto listinu zaměstnavatel převzal a tímto převzetí potvrzuje, či z jiného důvodu. Soud má tedy zato, že tato listina je jednostranným uznáním závazku dle § 2053 obč. zákoníku. Jde o jednostranné právní jednání dlužníka adresované věřiteli, jímž činí písemnou formou výslovné uznávací prohlášení směřující k potvrzení existence dluhu, včetně jeho důvodu a výše. Důsledkem uznání dluhu písemným prohlášením dlužníka je vyvratitelná právní domněnka, že dluh

v době uznání v uznaném rozsahu trval. Jestliže uznání dluhu založilo vyvratitelnou domněnku, podle které se má za to, že dluh v době uznání trval, pak v tomto řízení, kdy se žalobce, coby věřitel, domáhá splnění tohoto závazku, spočívá důkazní břemeno ohledně neexistence závazku na žalovaném, coby dlužníkovi. Žalovaný namítal neplatnost tohoto právního úkonu, neboť nebylo projevem jeho pravé a svobodné vůle. V řízení však nebylo prokázáno, že by žalovaný tento právní úkon učinil v tísní, což by bylo důvodem vyvracejícím existenci dluhu v uznané výši. Žalovaný měl dostatek času k tomu, aby takovýto úkon učinil svobodně, když ke zjištění schodku došlo 14.3.2014 (přičemž o tom, že schodek vznikl věděl žalovaný již v průběhu týdne, sám o tom i informoval svou kolegyni XXX) a k podepsání listiny nazvané uznání dluhu došlo až 17.3.2014. Není nijak závažné, že důvěra zaměstnavatele v osobu žalovaného byla narušena, že mu odebral kompetence provozního a znemožnil mu přístup k finančním prostředkům, že požadoval, aby vzniklý schodek žalovaný uhradil. V žádném takovémto jednání soud nespatřuje vyvolání tísně v žalovaném a nesvobodném projevu v podpisu takovéhoto uznání. Již při jednání o vzniklém schodku žalovaný i svědek XXX hovořili o tom, že pracovní poměr žalovaného za takovéto situace u žalobce skončí, o této skutečnosti byl tedy žalovaný informován již 14.3.2014, dokonce žalovaný vyšel vstříc svému zaměstnavateli a zůstal v pracovním poměru i nadále do konce měsíce, neboť za něj zaměstnavatel neměl náhradu. Pokud by skutečně chování svědka XXX, který jednal jménem zaměstnavatele, bylo natolik výhrůžné, byl by žalovaný v takovém tlaku a tísní, jeví se soudu velmi málo pravděpodobné, že by žalovaný i nadále zůstal v pracovním poměru a do zaměstnání docházel. Jestliže bylo nabízeno žalovanému, že s ním nebude ukončen pracovní poměr okamžitým zrušením pracovního poměru, ale dohodou, pokud dluh ve sjednané době uhradí, neshledává soud ani v tomto postupu žádný nátlak, naopak jednalo se o vstřícné jednání ze strany zaměstnavatele, neboť zjištěné manko by bylo důvodem pro okamžité zrušení pracovního poměru zaměstnavatelem dle § 55 odst. 1 písm. b) zák. práce. Nešlo tedy o žádnou výhrůžku ze strany zaměstnavatele, neboť pokud svědek XXX sděloval žalovanému, že jinak mu napíše do skončení pracovního poměru tzv. „paragraf“, pak by šlo o zcela legitimní způsob ukončení pracovního poměru právě pro zvlášť hrubé porušení pracovních povinností. Naopak až do skončení pracovního poměru žalovaného u žalobce neměl nikdo ze zúčastněných pochyb o tom, že listina nazvaná „uznání dluhu“ není platným právním úkonem, žalovaný začal dluh, resp. jeho výši sporovat až poté, kdy nedostal své povinnosti zaplatit jej a poté, kdy skončil jeho pracovní poměr u žalobce a bylo na něho podáno trestní oznámení. Soud tedy uzavřel, že žalovanému se nepodařilo v řízení prokázat, že by v době podepisování listiny nazvané „uznání dluhu“ dne 17.3.2014 tento dluh neexistoval, že by toto právní jednání učinil žalovaný v tísní a nebylo projevem jeho svobodné vůle. K datu 17.3.2014 tedy existoval dluh ve výši 54.415,- Kč (uznaný dluh ve výši 67.938,- Kč, od kterého žalobce odečetl částku 3.800,- Kč, když na této netrval, neboť v tomto rozsahu za dluh neodpovídá žalovaný, a odečetl částku 9.723,- Kč jakožto mzdu za měsíc březen 2014). V řízení žalovaný namítal, že chodil v měsíci březnu 2014 po celou dobu do práce a mzda měla být vyšší, dle mzdového listu vznikl nárok na náhradu mzdy za nevyčerpanou dovolenou ve výši 9.723,- Kč, nebylo v něm uvedeno, že by žalovaný odpracoval jakoukoliv dobu v tomto měsíci. Je na žalovaném, aby v případě, že mu nebyla zaplacená mzda za měsíc březen, se tohoto svého nároku po žalobci domáhal buď mimosoudně nebo v samostatném řízení. V tomto řízení totiž žalovaný tento nárok jako obranu nijak neuplatnil, proto soud v tomto směru řízení nevedl, jedinou námitkou žalovaného bylo to, že „uznání dluhu“ nebylo učiněno svobodně a nebylo projevem jeho pravé vůle. Soud tedy uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci vzniklý schodek ve výši 54.415,- Kč s úroky z prodlení v souladu s nař. vl. č. 315/2013 Sb. s počátkem od 1.4.2014, tedy den následující po dni splatnosti dle „uznání dluhu“.

O nákladech řízení soud rozhodoval ve smyslu ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. tak, že úspěšnému žalobci přiznal vůči žalovanému právo na náhradu účelně vynaložených nákladů tohoto řízení. Jejich výše je představována jednak

- zaplaceným soudním poplatkem ve částce 2.177,- Kč ,
- odměnou advokáta za 7 úkonů právní pomoci po 3.300,- Kč dle § 11 odst. 1 písm. a), d), g) vyhl. č. 177/96 Sb. (převzetí a příprava zastoupení, písemné podání ve věci samé – podání žaloby a podání ze dne 14.9.2015 , účast u jednání soudu dne 25.8.2015, 15.10.2015 přesahující 2 hodiny, 12.11.2015)
- odměnou advokáta ve výši jedné poloviny za jednoduchou výzvu k plnění ve výši 1.650,- Kč dle § 11 odst. 2 písm. h) vyhl. č. 177/96 Sb. ve spojení s § 142a o.s.ř.,
- náhradou jeho hotových výdajů za 8 úkony právní pomoci po 300,- Kč dle vyhl. č. 177/1996 Sb..
- ztráta času za 6 půlhodin po 100,- Kč dle § 14 odst. 3 vyhl. č. 177/96 Sb.
- ohledem na skutečnost, že zástupce žalobce je plátcem DPH, zvyšují se dle ust. § 137 odst. 3 o.s.ř. náklady řízení o DPH vypočtenou z odměny zástupce za zastupování a z náhrad hotových výdajů, neboť tuto částku je zástupce povinen odvést dle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty.

Podle obsahu spisu žalobce prostřednictvím svého zástupce skutečně učinil podání ze dne 3.11.2015, jehož obsahem bylo sdělení, že zasílá mzdové listy za rok 2012 a 2013 a zopakováním již sděleného – tedy že si žalovaný nepřevzal mzdu za březen 2014. Jde nepochybně o úkon ve věci samé, spadá do vymezení úkonu právní služby podle § 11 odst. 1 písm. d) o.s.ř. Přesto žalobce nemá právo na náhradu nákladů spojených s tímto podáním, neboť šlo o náklad, který byl z hlediska uplatnění práva žalobce v tomto řízení zjevně neúčelný. Podle obsahu spisu žalobce nemusel opakovat již dříve jím sdělená tvrzení a nejedná se tedy o účelně vynaložené náklady, postačovalo pouze zaslat soudu listinný důkaz, který byl žádán a v takovémto případě požadavek na náhradu nákladů vzniklých s tímto podáním neodpovídá ustanovení § 142 odst. 1 o.s.ř.

Žádné mimořádné okolnosti případu, pro které by soud ve smyslu § 150 o.s.ř. výjimečně nepřiznal žalobci právo na náhradu nákladů řízení v plné výši, zjištěny ani tvrzeny nebyly. Ze všech těchto důvodů tedy soud uložil žalovanému nahradit žalobci náklady řízení ve výši **35.755,- Kč**.

Lhůta k plnění byla stanovena dle ust. § 160 odst. 1 věty před středníkem o.s.ř., když soud neshledal důvody pro stanovení lhůty delší.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení, písemně, dvojnásobně, prostřednictvím podepsaného soudu, ke Krajskému soudu v Hradci Králové – pobočka Pardubice. Toto právo nemá ten, kdo se jej platně vzdal.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný požádat soud o soudní výkon rozhodnutí.

V Pardubicích dne 12. listopadu 2015

Mgr. Leona Poplerová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: Radka Lamberská